

PROF. DR OSTOJA STOJANOVIĆ (1926–2016)

IN MEMORIAM

Nakon duže i teške bolesti 14. septembra 2016. godine na Palama kod Sarajeva preminuo je plemeniti čovjek i poznati stručnjak i naučni radnik u oblasti šumarstva prof. dr Ostoja Stojanović, redovni profesor u penziji Šumarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu. Sahranjen je u svom rodnom mjestu Brezi, takođe kod Sarajeva, 15. septembra 2016. godine.

Ostoja Stojanović je rođen 15.02.1926. godine u Brezi (Bosna i Hercegovina). Osnovnu školu završio je u Brezi 1937. godine, a gimnaziju u Visokom i Sarajevu (Prva gimnazija) 1946. godine. Po završetku gimnazije studirao je na Poljoprivredno-šumarskom fakultetu Univerziteta u Beogradu, gdje je i diplomirao 1950. godine sa odličnim uspjehom (prosječna ocjena 9,5 i ocjena diplomskog rada 10). Po završetku studija, na istom fakultetu u Beogradu zaposlio se kao asistent na predmetu dendrometrija. Ubrzo, u toku 1951. godine obavio je studijski boravak u Sjedinjenim američkim državama iz oblasti statistike, što mu je kasnije pomoglo da se afirmiše kao vodeći šumarski stručnjak za primjenu i razvijanje statističkih metoda u oblasti šumarstva na području cijele Jugoslavije.

Na zahtjev tadašnje Vlade NRBiH premješten je 1952. godine u Sarajevo, gdje je izabran za asistenta iz dendrometrije na Poljoprivredno-šumarskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu. Doktorirao je 1965. godine na Šumarskom fakultetu u Sarajevu, sa temom „Taksacione osnove za gazdovanje šumama bijelog bora u Bosni i Hercegovini“. Na istom fakultetu izabran je u zvanje redovnog profesora 1973. godine. Pored dendrometrije na Šumarskom fakultetu u Sarajevu predavao je i šumarsku biometriku, odnosno statistiku u šumarstvu. Statističke metode je predavao i na Poljoprivrednom, a kraće vrijeme i na Veterinarskom fakultetu u Sarajevu. Od uvođenja magistarskih studija

na Šumarskom fakultetu u Sarajevu 1965. godine na svim kursevima predavao je dendrometriju i statističke metode u istraživanju. Penzionisan je na Šumarskom fakultetu u Sarajevu 1991. godine. Međutim, profesor Stojanović ni tada nije našao potrebni mir i nije prestao sa nastavničkim radom. Do kraja 1998. godine i dalje je povremeno predavao šumarsku biometriku, a dendrometriju sve do 2008. godine. Građanski rat u Bosni i Hercegovini (1992–1995) izdržao je cijelo vrijeme u najtežim uslovima u Sarajevu, gdje je nastavio da živi i poslije rata. Rat je teško prihvatio i podnio, jer je volio Bosnu i Hercegovinu i sve njene narode, a izuzetno dobro je poznao njihovu istoriju i običaje. Ubrzo poslije završetka rata umrla mu je supruga Olga, pa je ostao da živi sam, a u braku nijesu imali djece. Sustigla ga je duboka starost, bolest i samoća u nemirnim društvenim zbivanjima. Borio se sa svim nedaćama hrabro i dostojanstveno do posljednjeg časa života.

Za vrijeme aktivnog rada na Fakultetu profesor dr Ostoja Stojanović u više navrata bio je šef Katedre, odnosno Zavoda za uređivanje šuma, zatim šef šumskogospodarskog odsjeka

u dva mandata (1964–1968). Dva puta bio je biran za predsjednika Upravnog odbora Fakulteta (1966–1968) i dva puta za dekana Šumarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu (1976–1980). Takođe, bio je angažovan i na dužnostima izvan Fakulteta. Vršio je dužnost predsjednika Zajednice biotehničkih nauka i predsjednika Savjeta Univerziteta u Sarajevu, predsjednika Zajednice šumarskih fakulteta Jugoslavije i predsjednika Zajednice šumarskih fakulteta i instituta za šumarstvo i preradu drveta Jugoslavije. Bio je i član Upravnog odbora i Skupštine zajednice za visoko obrazovanje Bosne i Hercegovine. Obavljao je i dužnost dugogodišnjeg urednika edicije „Radovi Šumarskog fakulteta i Instituta za šumarstvo u Sarajevu“ i Posebnih izdanja knjiga tih institucija. Bio je i član redakcije časopisa „Šumarstvo i prerada drveta“. Zaslužan je i kao član Saveza inženjera i tehničara šumarstva i drvne industrije Bosne i Hercegovine.

Za vrijeme dugogodišnjeg rada na Šumarskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu profesor dr Ostoja Stojanović izvodio je predavanja na redovnim i postdiplomskim (magistarskim) studijama iz dendrometrije i statističkih metoda u šumarstvu (šumarske biometrike) i tako obrazovao mnoge inženjere i proizveo magistre i doktore nauka u Bosni i Hercegovini. Brojne generacije šumarskih stručnjaka i danas dobro pamte i visoko cijene ono što su naučili od svog profesora. Ostao je poznat kao izvrstan pedagog i predavač, a na ispitima kao strog i izuzetno korektan i pravičan profesor. Bio je u cjelosti posvećen svom profesorskom zanimanju. Sa brojnim kolegama na poslu i u struci imao je korektne i prijateljske odnose. Volio je šumu, šumare i sve ljude u Bosni i Hercegovini i šire. Imao je i najšire opšte obrazovanje i izuzetnu pismenost. Zato je u svim vremenima i na svim prostorima bivše Jugoslavije i šire, a posebno Bosne i Hercegovine, bio cijenjen kao izuzetan čovjek i stručnjak.

Kao član na daleko poznate i priznate Katedre za uređivanje šuma Šumarskog fakulteta u Sarajevu, koju je stvorio sa drugim poznatim

profesorima, radio je na naučnom i stručnom rješavanju najznačajnijih problema gazdovanja šumama u Bosni i Hercegovini. Naročito je značajan njegov doprinos u oblasti primjene i razvijanja metoda moderne inventure šuma zasnovane na statističkim principima. Rukovodio je značajnim multidisciplinarnim projektima sve do odlaska u penziju. Uvijek je zagovarao i posebno cijenio timski rad. Objavio je više monografskih djela i oko četrdeset naučnih i stručnih radova te iznio više stručnih saopštenja - referata na brojnim skupovima šumara.

Za svoj znalački, dugogodišnji, pregalački i nesebičan rad odlikovan je Ordenom rada sa zlatnim vijencem i Ordenom zasluga za narod sa srebrnim zrcima.

Poslije završetka građanskog rata u Bosni i Hercegovini pomagao je povremeno i razvoj novosonovanog Šumarskog fakulteta u Republici Srpskoj, odnosno u Banjoj Luci. Poklonio je Fakultetu dio svoje bogate stručne biblioteke knjiga i časopisa, održao predavanje po pozivu na postdiplomskom studiju iz oblasti uređivanja šuma, učestvovao u komisijama za izbor nastavnika Fakulteta, kao i na naučnim konferencijama koje je organizovao Fakultet. Recenzirao je i dvije monografije. Uvijek se rado odazivao na pozive šumara i davao korisne savjete i prijedloge za rješavanje problema šumarstva u Republici Srpskoj.

U ime svih šumara neka je veliko hvala dragom profesoru, izuzetno plemenitom i posebno korektnom čovjeku, Ostoji Stojanoviću za sve što je dao za razvoj šumarske struke i nauke u Bosni i Hercegovini i bivšoj Jugoslaviji. A, ja sam mu lično posebno zahvalan za sve što sam naučio od njega kao student ili pri mom naučnom i stručnom oblikovanju, a naročito kao njegov dugogodišnji saradnik u nastavi i nauci na Fakultetu.

Zadržaćemo ga u trajnom i lijepom sjećanju. Neka mu je vječna slava i hvala!

Prof. dr Miloš Koprivica

Bibliografija / Bibliography

1. Stojanović O. (1952). Tablice pada prečnika i zapremina za bukvu sa Majdanpečke domene. *Glasnik Šumarskog fakulteta - Univerzitet u Beogradu* 5: 55–73.
2. Stojanović O. (1959). Prirast i oblik stabla Pančičeve omorike na njenom prirodnom staništu. *Radovi Šumarskog fakulteta i Instituta za šumarstvo i drvnu industriju* 4: 163–187.
3. Stojanović O. (1961). Pojava unutrašnjih raspuklina u drvetu dubećih stabala omorike (*Picea omorika* Panč.) odrasle u kulturi. *Radovi Šumarskog fakulteta i Instituta za šumarstvo i drvnu industriju* 6: 285–297.
4. Stojanović O. (1962). Statističke metode u naučnoistraživačkom radu i u praksi šumarstva. *Narodni šumar* 16(10–12): 471–480.
5. Matić V., Vukmirović V., Drinić P., Stojanović O. (1963). *Tablice taksacionih elemenata visokih šuma*. Šumarski fakultet i Institut za šumarstvo i drvnu industriju u Sarajevu: 164 str.
6. Stojanović O. (1963). Upotreba tablica za određivanje površine oguljene kore pri koranju trupaca. *Narodni šumar* 17(1–2): 32–35.
7. Stojanović O. (1963). Savremena inventarizacija šuma zahtijeva i savremeniju koncepciju dendrometrije. *Narodni šumar* 17(3–4): 59–68.
8. Stojanović O. (1964). Primjena reprezentativnog metoda pri taksacionoj procjeni šuma. *Narodni šumar* 18(11–12): 539–550.
9. Vukmirović, V., Stojanović O. (1964). Zapremina i zapreminski prirast šikara u Bosni. *Narodni šumar* 18(7–8): 321–338.
10. Stojanović O. (1965). Taksacione osnove za gazdovanje šumama bijelog bora u Bosni. *Radovi Šumarskog fakulteta i Instituta za šumarstvo u Sarajevu* 10(3): 1–210.
11. Vukmirović, V., Stojanović O. (1966). Zapremina i zapreminski prirast šikara bukve, hrasta, graba i jasena u Bosni. *Radovi Šumarskog fakulteta i Instituta za šumarstvo* 11(4): 5–37.
12. Burlica Č., Stojanović O. (1971). Podsjetnik za primjenu matematsko-statističkih metoda pri ispitivanjima fizičkih svojstava zemljišta. U: *Priručnik za ispitivanje zemljišta*. Jugoslovensko društvo za proučavanje zemljišta, Beograd: 193–204.
13. Finci Ž., Muftić H., Stojanović O. (1971). *Plasman i proizvodnja krompira u BiH (1971–1985)*. Zavod za ratarstvo Butmir i Institut za poljoprivredna istraživanja Sarajevo: 144 str.
14. Ćirić M., Stojanović O., Beus V., Golić S., Travar J. (1972). Proizvodni potencijal šumskih zemljišta u BiH. *Zemljište i biljka* 21(1): 145–162.
15. Manuševa L., Stojanović O., Vukorep I. (1972). Zavisnost proizvodnih vrijednosti crnoborovih šuma na peridotitu od nekih osobina zemljišta. *Zemljište i biljka* 21(2): 255–264.
16. Stojanović O., Drinić P. (1974). Istraživanje veličine koncentričnih kružnih površina za taksacionu procjenu šuma. *Radovi Šumarskog fakulteta i Instituta za šumarstvo u Sarajevu* 17(4–6): 3–35.
17. Manuševa L., Stojanović O. (1975). Otnošenje pokazatelja proizvoditelosti lesa belojsosny i nekotoryh karakteristik organskog veščestva v počve. U: *Transaction of the International Symposium „Humus et Planta“*. Prague: 447–452.
18. Stojanović O., Drinić P. (1975). Untersuschungen der grösse von konzentrischen Kreisflächen zur Waldmassenermittlung. *Institut za šumarstvo i drvnu industriju Beograd, Vanredna izdanja* 5: 68–80.
19. Stojanović O. (1976). Primjena matematičko-statističkih metoda u šumarstvu. U: *Savjetovanje o primjeni računara u šumarstvu*. Sarajevo: 1–11.
20. Stojanović O. (1976). Primjena linearne korelacije pri izboru metoda mjerenja taksacionih veličina. *Radovi Šumarskog fakulteta i Instituta za šumarstvo u Sarajevu* 19(1): 149–154.

21. Stojanović O., Marković Lj. (1977). Projekt eksperimenta pošumljavanja sadnicama proizvedenim na industrijski način. *Radovi Šumarskog fakulteta i Instituta za šumarstvo* 19(4): 145–168.
22. Izetbegović S., Stojanović O., Kulušić B., Šaković Š., Beus V. (1978). Problem naučnog zasnivanja i ostvarivanja reforme vaspitanja i obrazovanja u oblasti šumarstva. *Bilten Pedagoško-andragoškog i istraživačko-razvojnog centra u Sarajevu* 3: 65–83.
23. Drinić P., Matić V., Pavlić J., Prolić N., Stojanović O., Vukmirović V. (1980). Tablice taksacionih elemenata visokih i izdanačkih šuma u SR Bosni i Hercegovini. *Šumarski fakultet Univerziteta u Sarajevu, Posebna izdanja* 13: 224 str.
24. Stojanović O. (1980). Šumarski fakultet u Sarajevu 1948–1980. Prilog istorijatu razvoja visokog obrazovanja i naučnoistraživačkog rada u šumarstvu BiH. *Zbornik radova naučnog skupa "Razvoj naučnoistraživačkog rada i visokog obrazovanja u SR BiH i dalji pravci reforme Univerziteta u Sarajevu"*. Univerzitet u Sarajevu, knjiga 2: 1–24.
25. Stojanović O. (1984). Šumarski fakultet u Sarajevu 1948–1983. - 35 godina rada (Prilog istorijatu razvoja visokog obrazovanja i naučnoistraživačkog rada u šumarstvu Bosne i Hercegovine). *Šumarstvo i prerada drveta* 38(4–6): 191–205.
26. Stojanović O. (1985). Kontrola terenskih radova i testiranje rezultata taksacione procjene šuma. *Šumarstvo i prerada drveta* 39(1–3): 3–9.
27. Stojanović O. (1985). Metod pokretnih sredina - prilog objektivnijem izravnavanju visinskih krivih. *Šumarstvo i prerada drveta* 39(1–3): 69–71.
28. Stojanović O., Subotić M. (1986). Primjena računarske grafike za izravnavanje visinskih krivih i bonitiranje sastojina. *Šumarstvo i prerada drveta* 40(10–12): 487–493.
29. Stojanović O., Koprivica M. (1986). *Unapređenje kontrole prikupljanja i računске obrade podataka pri izradi šumskoprivrednih osnova*. Šumarski fakultet Univerziteta u Sarajevu [Rukopis]: 20 str.
30. Stojanović O., Burlica Č., Izetbegović S., Koprivica M., Lazarev V., Luteršek K., Mekić F., Pavlić J., Pintarić K., Stefanović V. (1986). *Ekološko-proizvodne karakteristike (proizvodni potencijal) dugoročni ciljevi i mogućnosti proizvodnje drveta na staništima izdanačkih šuma bukve u SR BiH*. Šumarski fakultet Univerziteta u Sarajevu: 160 str.
31. Stojanović O., Đurđević J., Koprivica M., Lazarev V., Luteršek D., Mekić F., Pavlić J., Pintarić K., Stefanović V., Vrljićak J. (1986). *Ekološko-proizvodne karakteristike (proizvodni potencijal) dugoročni ciljevi i mogućnosti proizvodnje drveta na staništima izdanačkih šuma hrasta kitnjaka u SR BiH*. Šumarski fakultet Univerziteta u Sarajevu: 115 str.
32. Pavlić J., Stojanović O., Prolić N., Koprivica M., Maunaga Z. (1987). *Metodika izrade prirasno-prinosnih tablica, na bazi privremenih oglednih površina, za smrču, bijeli bor i crni bor na području Bosne i Hercegovine*. Šumarski fakultet Univerziteta u Sarajevu [Rukopis]: 25 str.
33. Stojanović O., Pavlić J., Koprivica M. (1987). *Tablice za procjenu zapremine i zapreminskog prirasta u izdanačkim šumama bukve i hrasta kitnjaka u Bosni i Hercegovini*. Šumarski fakultet Univerziteta u Sarajevu [Rukopis]: 38 str.
34. Koprivica, M., Stojanović O. (1988). *Planiranje veličine uzorka za taksacionu procjenu izdanačkih šuma bukve i hrasta u Bosni i Hercegovini*. Šumarski fakultet Univerziteta u Sarajevu [Rukopis]: 59 str.
35. Drinić P., Matić V., Pavlić J., Prolić N., Stojanović O., Vukmirović V., Koprivica M. (1990). *Tablice taksacionih elemenata visokih i izdanačkih šuma u Bosni i Hercegovini*. Šumarski fakultet Univerziteta u Sarajevu: 327 str.